

Sygn. akt **VIII Ua 15/14**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 września 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Mariola Szmajduch
Sędziowie:	SSO Patrycja Bogacińska-Piątek (spr.) SSO Maria Gawlik
Protokolant:	Ewa Gambuś

po rozpoznaniu w dniu 18 września 2014 r. w Gliwicach

sprawy z odwołania J. D. (D.)

przeciwko Wojewódzkiemu Zespołowi do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) w K.

o ustalenie stopnia niepełnosprawności

na skutek apelacji odwołującego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 24 marca 2014 r. **sygn. akt** VI U 417/12

oddala apelację.

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek (spr.) (-) SSO Mariola Szmajduch (-) SSO Maria Gawlik

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt VIII Ua 15/14

UZASADNIENIE

Odwołujący J. D. odwołał się od decyzji pozwanego Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) w K. z dnia 24 października 2012 roku, domagając się zaliczenia go do osób niepełnosprawnych w stopniu znacznym na stałe. W uzasadnieniu odwołania wskazał, iż zaskarżone orzeczenie zostało wydane bez dokonania obiektywnej i rzeczowej oceny i bez uwzględnienia stanu jego zdrowia, na który wpływ ma rzadka choroba – miotonia i choroby współistniejące.

Pozwany Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) w K. wniósł o oddalenie odwołania podnosząc, że dostarczona dokumentacja medyczna nie daje podstaw do ustalenia u odwołującego innego niż umiarkowany stopień niepełnosprawności. Nie stwierdzono bowiem u niego niezdolności do samodzielnej egzystencji i nie wymaga on stałej lub długotrwałej opieki i pomocy osób drugich w pełnieniu ról społecznych.

Wyrokiem z dnia 24 marca 2014r. (sygn. akt VI U 417/12) Sąd Rejonowy w Gliwicach - VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie ubezpieczonego.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Orzeczeniem z dnia 8 lutego 2008 roku Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w G. zaliczył odwołującego do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności na stałe. Jako przyczynę niepełnosprawności wskazano choroby neurologiczne oznaczone symbolem 10-N.

Orzeczeniem z dnia 21 sierpnia 2012 roku Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w G. odmówił wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, bowiem u odwołującego nie stwierdzono pogorszenia stanu zdrowia w stosunku do stanu zdrowia będącego podstawą ustalenia umiarkowanego stopnia niepełnosprawności w orzeczeniu z dnia 8 lutego 2008 roku.

Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) w K. w dniu 24 października 2012 roku utrzymał w mocy orzeczenie z dnia 21 sierpnia 2012 roku.

Sąd Rejonowy ustalił, iż głównym schorzeniem odwołującego jest miotonia, na którą odwołujący cierpi od urodzenia. Choroba ta nie jest leczona farmakologicznie. Odwołujący leki zażywa w związku z nadciśnieniem, dną moczanową, prostatą i chorobą oczu. W przeszłości chorował również na boreliozę. Dalej Sąd ustalił, iż odwołujący mieszka z małżonką, która z uwagi na podeszły wiek i dolegliwości związane z sercem, wymaga jego opieki. W życiu codziennym odwołujący samodzielnie myje się i ubiera, udaje się na zakupy czy do przychodni, a posiłki przygotowuje małżonka ubezpieczonego. Odwołujący porusza się przy pomocy laski. Nie może jednak udawać się na długie spacery w związku z trudnością w chodzeniu i szybkim męczeniem się.

Sąd Rejonowy w dalszej części uzasadnienia, opisał wyniki i oceny zawarte w opiniach trzech niezależnych biegłych z zakresu neurologii powołanych w sprawie, dzieląc je w pełnej rozciągłości. Wskazał, iż opinie te są wzajemnie spójne we wnioskach końcowych w zakresie ustalenia stopnia niepełnosprawności odwołującego, nadto wydane zostały na podstawie dokumentacji medycznej oraz w oparciu o szczegółowe badanie odwołującego, na podstawie wiedzy i doświadczenia życiowego biegłych i wobec czego brak było podstaw do kwestionowania przedmiotowych opinii.

Biegli jednoznacznie rozpoznali u ubezpieczonego miotonię T. i uznali go za osobę niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym na stałe. Biegły M. W. dodał, że schorzenie podstawowe odwołującego przebiega stabilnie, bez progresji, natomiast w ocenie biegłego A. M. badanie neurologiczne nie wykazało objawów przetrwałego skurczu mięśniowego a sam odwołujący jest sprawny fizycznie stosownie do wieku. Ostatni z wypowiadających się w sprawie biegłych, neurolog P. W., stwierdził, iż u ubezpieczonego nie istnieje takie nasilenie stopnia uciążliwości choroby, które mogłoby spełniać ustawowe kryteria znacznego stopnia niepełnosprawności. Dodał, iż odwołujący pomimo subiektywnych odczuć, jest osobą stosownie do wieku sprawną fizycznie a przebieg choroby jest łagodny. Mimo okresowych problemów z wykonywaniem niektórych czynności życia codziennego, większość czynności jest w stanie w chwili obecnej wykonać samodzielnie. Ponadto biegły wskazał, że opinia nie może dotyczyć zdarzeń przyszłych, lecz powinna odzwierciedlać aktualny stan zdrowia z przeprowadzonego dnia badania.

Sąd I instancji wskazał, iż zastrzeżenia do każdej z trzech opinii wniósł odwołujący kwestionując ocenę stanu zdrowia dokonaną przez biegłych, powołując się na publikacje medyczne dotyczące jego głównego schorzenia oraz

niemiarodajne warunki przeprowadzonych badań, które winny być dokonane podczas wchodzenia po schodach lub w temperaturze 5°C, gdyż wtedy następuje sztywnienie mięśni.

Sąd odnosząc się do zarzutów odwołującego w stosunku do opinii biegłych, podzielił stanowisko Sądu Apelacyjnego w Katowicach wyrażone w wyroku z dnia 25 czerwca 2009 roku (V ACa 139/09, LEX nr 551993) i dokonując oceny opinii według zawartych w treści wyroku kryteriów nie znalazł żadnych podstaw, aby opinie te kwestionować. Sąd podkreślił, iż oceny biegłych wyrażają aktualny stan zdrowia ubezpieczonego. Natomiast odwołujący podnosił, że powinien zostać zaliczony do osób niepełnosprawnych w stopniu znacznym z uwagi na pogorszenie się stanu zdrowia w przyszłości.

W tak ustalonym stanie faktycznym, Sąd Rejonowy zważył, iż odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Przedstawiając podstawę prawną wyroku, Sąd Rejonowy przytoczył treść przepisów regulujących problematykę orzeczeń o znacznym i umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, tj. art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U.2011.127.721 ze zm.) oraz Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 roku w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz.U.03.139.1328), wyliczając zawarte w rozporządzeniu kryteria kwalifikowania do znacznego stopnia niepełnosprawności.

W ocenie Sądu I instancji wyniki przeprowadzonego postępowania dowodowego wykazały w sposób nie budzący wątpliwości, że odwołujący nie wymaga stałej pomocy i opieki osób innych w celu pełnienia ról społecznych. Sąd I instancji w oparciu o wnioski biegłych zawarte w opiniach sporządzonych w toku postępowania oraz na podstawie przesłuchania odwołującego uznał, iż nie może on być zaliczony do osób niepełnosprawnych w stopniu znacznym, gdyż nie spełnia wymaganych przepisami prawa warunków. Sąd podkreślił, iż jest on osobą stosownie do wieku, w dużym stopniu samodzielną.

Apelację od powyższego wyroku złożył odwołujący.

Domagał się zmiany zaskarżonego orzeczenia i zaliczenia go do znacznego stopnia niepełnosprawności. Podniósł, iż choroba, na którą cierpi jest nieuleczalna, na dowód załączając szereg dokumentów – kserokopii pozycji naukowych (monografii, opracowań medycznych) z zakresu neurologii, odnoszących się do rozpoznanej u niego choroby.

Sąd Okręgowy w Gliwicach Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zważył co następuje:

Apelacja ubezpieczonego nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Rejonowy prawidłowo przeprowadził postępowanie dowodowe, dokonał prawidłowych ustaleń odnośnie stanu faktycznego, a następnie w sposób prawidłowy dokonał oceny zgromadzonego materiału dowodowego z zachowaniem wszelkich reguł oceny dowodów, z uwzględnieniem zasad logiki i doświadczenia życiowego. Uzasadnienie Sądu Rejonowego do zaskarżonego wyroku jest szczegółowe i sporządzone zgodnie z wymogami art. 328 § 2 k.p.c.

Wyrok Sądu I instancji jest trafny i odpowiada prawu, a dokonane ustalenia faktyczne Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje za własne.

Zarzuty apelacji Sąd Okręgowy uznał za niezasadne.

Kwestię ustalenia stopnia niepełnosprawności, i wydania w tym zakresie orzeczenia regulują przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz.U. z 2008r. Nr 14, poz. 92 ze zm.) tj. art. 3 i 4, które Sąd Rejonowy przytoczył w uzasadnieniu wyroku i których nie ma potrzeby ponownie przywoływać.

Dodać należy jedynie, iż szczegółowe kwestie związane z orzekaniem o stopniu niepełnosprawności, w tym standardy w zakresie kwalifikowania oraz postępowania dotyczącego orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności oraz oznaczenie symboli przyczyn niepełnosprawności zawiera rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz.U. Nr 139 poz.1328), na który to akt prawny Sąd I instancji również się powołał w rozważaniach prawnych. W ocenie Sądu Okręgowego uzupełnić należy jednak powołaną podstawę prawną o treść § 29 w którym omówiono standardy w zakresie kwalifikowania do znacznego stopnia niepełnosprawności zawierające kryteria określające skutki naruszenia sprawności organizmu powodujące:

- 1)niezdolność do pracy - co oznacza całkowitą niezdolność do wykonywania pracy zarobkowej z powodu fizycznego, psychicznego lub umysłowego naruszenia sprawności organizmu;
- 2)konieczność sprawowania opieki - co oznacza całkowitą zależność osoby od otoczenia, polegającą na pielęgnacji w zakresie higieny osobistej i karmienia lub w wykonywaniu czynności samoobsługowych, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz ułatwiania kontaktów ze środowiskiem;
- 3) konieczność udzielania pomocy, w tym również w pełnieniu ról społecznych - co oznacza zależność osoby od otoczenia, polegającą na udzieleniu wsparcia w czynnościach samoobsługowych, w prowadzeniu gospodarstwa domowego, współdziałania w procesie leczenia, rehabilitacji, edukacji oraz w pełnieniu ról społecznych właściwych dla każdego człowieka, zależnych od wieku, płci, czynników społecznych i kulturowych.

W myśl ust 2, przez długotrwałą opiekę i pomoc w pełnieniu ról społecznych rozumie się konieczność jej sprawowania przez okres powyżej 12 miesięcy w zakresie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 i 3.

Natomiast w § 30 powołanego rozporządzenia określono, że standardy w zakresie kwalifikowania do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zawierają kryteria określające naruszenie sprawności organizmu powodujące:

- 1)czasową pomoc w pełnieniu ról społecznych, co oznacza konieczność udzielenia pomocy, o której mowa w § 29 ust. 1 pkt 3, w okresach wynikających ze stanu zdrowia;
- 2)częściową pomoc w pełnieniu ról społecznych, co oznacza wystąpienie co najmniej jednej okoliczności, o których mowa w § 29 ust. 1 pkt 3.

Kwestią sporną w niniejszej sprawie było ustalenie czy ubezpieczony spełnia kryteria pozwalające na zaliczenie go do osób o znacznym stopniu niepełnosprawności, bowiem pozwany Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) w K. uznał, że nie ma podstaw do ustalenia u odwołującego innego niż umiarkowany stopień niepełnosprawności, nie stwierdzono u niego bowiem niezdolności do samodzielnej egzystencji i nie wymaga on stałej lub długotrwałej opieki i pomocy osób innych w pełnieniu ról społecznych.

Sąd Rejonowy nie znalazł podstaw do zmiany przedmiotowego orzeczenia. Stanowisko to podziela również Sąd Okręgowy.

Odnosząc się do zarzutów apelacji sformułowanych głównie wokół wniosków biegłych powołanych w postępowaniu pierwszoinstancyjnym, które Sąd Rejonowy podzielił w całości, należy zauważyć że sprowadzają się one jedynie do polemiki ze stanowiskiem biegłych, opartej na subiektywnej ocenie odwołującego dotyczącej jego stanu zdrowia. Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw by podważyć logiczność i prawdziwość ocen biegłych, wypowiadających się w sprawie, a posiadających wiadomości specjalne z zakresu dziedziny medycyny adekwatnej do jednostki chorobowej na którą cierpi odwołujący.

Tym bardziej, że zarówno biegli jak i opierający się na opiniach Sąd Rejonowy, nie poddawał w wątpliwość istnienia choroby u odwołującego, jej objawów czy charakterystycznych cech, w tym nieuleczalności. Każdy z powołanych biegłych ocenił jednak stopień niepełnosprawności odwołującego jako umiarkowany, zaznaczając, iż

większość czynności dnia codziennego może on wykonać samodzielnie, a choroba przebiega łagodnie i stabilnie. Nadto wyjaśnienia samego odwołującego potwierdzają brak spełnienia przez niego przesłanki „całkowitej zależności od otoczenia, polegającej na pielęgnacji w zakresie higieny osobistej i karmienia lub w wykonywaniu czynności samoobsługowych, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz ułatwiania kontaktów ze środowiskiem”, co podkreślił Sąd Rejonowy w uzasadnieniu wyroku.

Dodać należy jeszcze, iż nieuleczalność jako cecha choroby ujawnionej u ubezpieczonego, na którą powoływał się na rozprawie apelacyjnej, podnosząc iż jest to zasadniczy argument przemawiający za zaliczeniem go znacznego stopnia niepełnosprawności, pozostaje bez znaczenia i w oderwaniu od przesłanek prawnych warunkujących wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

Konkludując, w ocenie Sądu II instancji, materiał dowodowy zgromadzony w toku postępowania pierwszoinstancyjnego jednoznacznie wskazuje, że J. D. nie spełnia przesłanek warunkujących zaliczenie go do znacznego stopnia niepełnosprawności.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy na mocy art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako bezzasadną.

SSO Patrycja Bogacińska-Piątek (spr.) SSO Mariola Szmajduch SSO Maria Gawlik

Sędzia Przewodniczący Sędzia